

Haridus- ja Teadusministeerium
Munga 18
50088 Tartu

ARVAMUSE AVALDAMINE

09. juuli 2008

Lugupeetud Katrin Olt,

Esitame Eesti Noorteühenduste Liidu (ENL) poolse seisukoha Haridus- ja Teadusministeeriumi (HTM) poolt ENLile arvamuse avaldamiseks esitatud haridus- ja teadusministri määruse „Noorteühingute registri pidamise põhimäärus“ eelnõu ja seletuskirja kohta.

§2 on toodud registri pidamise eesmärgiks andmete kogumine Eestis tegutsevate noorteühingute (edaspidi ühing) kohta. ENLi hinnangul ei ole põhjendatud andmekogu loomine ja kasutamine vaid andmete kogumise eesmärgil. Andmete kogumine ei saa olla eesmärk vaid vahend eesmärgi täitmiseks, ENLi hinnangul noorteühingute registril põhjendatud eesmärk puudub või on täidetav teiste juba käigus olevate vahenditega.

§ 5 (3) sätestab registrisse kandmise kohustuslikud lisadokumendid. ENL juhib tähelepanu, et ühingud ei ole kohustatud koostama ega omama ei tegevuskava ega arengukava ning selliste dokumentide koostamine on iga ühingu vaba valik nii sisult kui vormilt. Eelneva tegevusaasta aruande koostamise puhul peame tähelepanu juhtima asjaolule, et ühingud on kohustatud koostama tegevusaruande vaid majandusaasta aruande koosseisus ning seega majandusaasta, mitte tegevusaasta kohta. ENLi hinnangul on põhjendatud tegevusaruannete nõue näiteks noorteühingute aastatoetuste eraldamise protsessis kuid ei ole põhjendatud käesoleva määruse eelnõu kontekstis.

§ 5 (5) sätestab, et andmed ühingu asutamise, juhtimise, lõpetamise, ühinemise, jagunemise, juhatuse liikmete, esindusõiguse korra ja põhikirja kohta saadakse vajadusel päringu teel mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrist. ENL ei pea vajalikuks andmete täiendavat küsimist ühingutelt noorteühingute registri jaoks, vaid leiab, et määruses tuleb sätestada registri pidaja kohustus kõnealused andmed mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrist päringu teel saada.

§ 7 punkti 3 puhul juhib ENL täiendavat tähelepanu asjaolule, et ühingu tegevuse vastavus ühingu põhikirjalistele eesmärkidele on eelkõige ühingu ja selle liikmete hinnata ning ENLi hinnangul ei oma HTM pädevust sellekohaste hinnangute andmiseks.

Estonian National
Youth Council

Reg.nr: 80174062

Estonia pst. 5a
Tallinn 10143

Telefon: 6 616 487

E-post: enl@enl.ee
<http://www.enl.ee>

Hansapank
a/a: 221020678903

ENL tervitab siinkohal HTMi otsust delegeerida registri pidamise põhimääruses HTMile pandud ülesannete täitmine komisjonile.

Samas juhib ENL tähelepanu asjaolule, et määruse eelnõus ega ka eelnõu seletuskirjas ei ole nimetatud komisjoni loomist sätestatud ei ole. ENLi hinnangul tuleb vastava komisjoni loomisel põhimõtted ning otsuste siduvususe aste HTMi suhtes määruses selgelt sätestada.

Määruse lisa "Andmete registrisse kandmise avaldus" puhul ei saa ENL olla nõus bloki 2 – ühing, jätmisega avaldusele. Ühingu kohta vastavas blokis küsitavad andmed on kättesaadavad teistes avalikes registrites ning nende korduv esitamine ühingute poolt riiklikesse andmekogudesse ei ole põhjendatud ega vajalik. Kohustuslike lisadokumentide kohta tõime ENLi seisukoha esile § 5 (3) juures.

Määruse seletuskirja osas ei saa ENL olla nõus väitega, et registri pidamise põhimääruse muutmise tulemusel koondab register informatsiooni noorteühingute kohta, mille noorsootöölalane tegevus on kvaliteetne. Registrisse kuulumine ning seal andmete uuendamine ei saa olla ainsaks kvaliteedinäitajaks. Ühtlasi ei näita ühingu kvaliteeti vaid kirjaliku tegevus- ja arengukava omamine ning ülevaate esitamine ühingu struktuurist.

ENL juhib siinkohal tähelepanu hetkel käimas olevale noorteühenduste kvaliteedikriteeriumite ning nende hindamismudelite välja töötamise protsessile ja ENLi poolt elluviidavale projektile mida rahastab HTM. Kvaliteeti ei ole võimalik hinnata vaid registrisse kantavate andmete alusel.

Samuti ei saa ENL olla nõus seisukohaga, et korrastatud register on Riigikontrollile tõenduseks riigieelarvelise toetuse abil tegutsevate noorteühingute stabiilsest arengust ja perspektiivist. Riigieelarveliste eraldiste kasutamiseks sõlmitakse alati vastav leping ning lepatakse kokku vajalikus aruandluses. Toetuse eraldamisel saab ühingu vastavust toetuse kriteeriumitele hinnata esitatud taotluse alusel. Riigieelarvelise toetuse kasutamise eesmärgipärasust ning selle mõju ühingutele saab hinnata riigieelarvelise toetuse saajate poolt esitatavate aruannete alusel. Täiendavate andmete esitamine riikliku andmekogu tarbeks ei ole vajalik.

Määruse mõjude osas ei saa ENL olla nõus seisukohaga, et registri korrastamise ning registritoimingute selgema regulatsiooniga muudetakse registrisse kuulumine noorteühingute kvaliteedihindamise protsessi osaks. ENL juhib tähelepanu, et noorteühingute kvaliteedihindamise protsessis, sisus ning teostajates ei ole eelnõu esitamise hetkeks kokku lepitud. ENL avaldab imestust HTMi ühepoolsete sammude osas registri muutmisel kvaliteedihindamise protsessi osaks.

Ühtlasi ei saa ENL nõustuda seisukohaga, et määruse vastuvõtmine tagab riigieelarveliste toetuste suunamise kvaliteetsesse noorsootöösse. Riigieelarveliste toetuste suunamise

kvaliteetsesse noorsootöösse tagab eelkõige kvaliteetse noorsootöö ja noorteühenduse hindamiskriteeriumites kokkuleppimine. Hetkeolukorras seda saavutatud ei ole.

Teiseks tagab toetuste suunamise kvaliteetsesse noorsootöösse toetuste taotlemisel esitatavate taotluste põhjalik hindamine ning vajadusel taotlustes küsitavate andmete täpsustamine. Seejuures juhime tähelepanu ka asjaolule, et määruse eelnõu lisana toodud avalduses küsitud andmeid ühingu liikmete kohta üldiselt ja maakondade lõikes on suuremalt osalt küsitud ka noorteühingute aastatoetuse taotlemise juures ning nende topelt esitamine ei ole mõistlik ega põhjendatud.

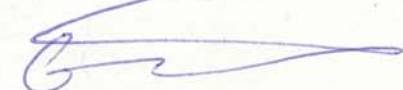
Juhul kui eesmärgiks on paremini hinnata riigieelarveliste eraldiste kasutamist ja eraldamist soovib ENL pigem täiendada vastavaid taotlus- ja aruandevorme.

Juhime tähelepanu, et kui kehtivas seaduses on registrisse kuulumine noorteühingu mõiste paratamatu osa, siis HTMi noorteosakonna poolt noorsootöö seaduse muutmise seaduse töörühmale esitatud eelnõus on ka see nõue noorteühingu mõistest likvideeritud.

ENL juhib seega tähelepanu asjaolule, et noorsootöö seaduse uuendamise protsessi jooksul on ENL korduvalt esitanud ettepanekuid noorteühingute registri likvideerimiseks. Arvamuse avaldamiseks esitatud määruse eelnõu ei muuda ENLi hinnangul noorteühingute registri tegevust senisest tarvilikumaks ega põhjendatumaks. ENL jääb varem esitatud seisukohale, et noorteühingute registri pidamine ei ole tarvilik ning noorsootöö seaduse muutmise kontekstis tuleb kõnealune andmekogu likvideerida.

ENLi hinnangul ei vasta noorteühingute register avaliku teabe seaduse § 43¹ toodud nõudele, st ei ole vajalik ministereeriumile antud ülesannete täitmiseks muus kontekstis kui kehtivas noorsootöö seaduse redaktsioonis toodud nõue registri pidamiseks.

Lugupidamisega,

Gerd Tarand
noortepoliitika juht